

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Monitoring NSL

Werk sessie Veehouderijen

Hans Berkhout
RIVM

Werk sessie NSL | 31 maart 2016

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

1. Doel monitoring NSL
2. Bepalen luchtkwaliteit
3. Resultaten MT2015
4. Komende MT2016

Inleiding

- Doel werksessie:
 - Geheugen opfrissen
 - Uitleg toetsingskader
 - De aanpak van de fijn stof problematiek nabij veehouderijen
 - Terugblik Monitoring 2015
 - Vooruitblik naar Monitoring 2016
 - › Waar staan we in het proces (en waarom is de tool nog niet open?)
 - › GCN 2014 vs GCN 2015

Nu eerst: Bepalen luchtkwaliteit nabij veehouderijen

Doelstelling NSL

- Overal tijdig voldoen aan de grenswaarden.
- De NSL monitoring dient er toe de voortgang inzichtelijk te maken.
- Vanwege de verleende derogatie moest in juni 2011 aan de normen voor fijn stof worden voldaan.
- **Maar** 2012 is het eerste jaar waarvoor voor het gehele jaar aan de grenswaarden kan worden getoetst. Hierover is in de Monitoring 2013 gerapporteerd.
- De overschrijdingen van de fijnstofetmaalnorm vinden, net als in de voorafgaande monitoringsjaren met name plaats in gebieden in West-Gelderland, Noord-Limburg en Oost-Brabant waar veehouderijlocaties dichtbij elkaar liggen.

Problematiek

- De bijdrage aan concentraties wordt voornamelijk bepaald door het verkeer, de intensieve veehouderij en in mindere mate de industrie.
- Circa 100 intensieve veehouderijen zijn verantwoordelijk voor een overschrijding van de fijn stof norm.
- De overschrijdingen van de fijn stof norm vinden met name plaats in gebieden te West-Gelderland, Noord-Limburg en Oost-Brabant.
- De achtergrondconcentraties in deze gebieden zijn relatief hoog.
- Dit komt mede door de cumulatieve fijn stof uitstoot van de veehouderijen samen in zo' n gebied → gebiedsgerichte aanpak

Toetsingskader in het NSL

- De concentraties fijn stof worden berekend op alle opgegeven rekenlocaties (veelal woningen).
- Een deel van deze rekenlocaties ligt op het terrein van een inrichting, het gaat hierbij om een eigen bedrijfswoning of een bedrijfswoning van derden.
- Volgens de EU-richtlijn luchtkwaliteit (richtlijn 2008/50/EG) hoeft geen beoordeling van de luchtkwaliteit plaats te vinden op het terrein van een inrichting.
- In het NSL zijn dit jaar de rekenresultaten alleen getoetst aan de normen op die locaties die buiten het terrein van een inrichting liggen; de 'toetspunten'.
- Voor de bepaling van het aantal toetspunten met een overschrijding is het dus belangrijk dat wordt aangegeven of een rekenlocatie op het terrein van een inrichting ligt of niet.

Werkwijze Monitoringsronde

- 500-600 prioritaire veehouderijlocaties
- Jaarlijkse actualisatie van lokale invoergegevens door **bevoegd gezag**
- Op basis van de vergunde situatie
- Jaarlijkse actualisatie GCN èn **emissiefactoren (!)**
- Cluster berekeningen met ISL3a
- Rekenjaar = Gepasseerd jaar
- Resultaatverwerking: zeezoutaftrek (2-4 dagen) + dubbeltellingscorrectie
- Op alle 'te beschermen objecten' wordt de luchtkwaliteit **berekend**
- Alleen de rekenlocaties buiten een terrein van inrichting wordt aan de jaar- en dagnorm van fijn stof **getoetst**
- Blootstellingsberekeningen

Toevoegen/verwijderen veehouderijen

- Alleen het bevoegd gezag mag veehouderijen toevoegen of verwijderen.
- De veehouderijen, die in de MT2016 zitten kunnen door het bevoegd gezag ingekeken worden en eventueel geëxporteerd.

Vuistregel Prioritaire veehouderijen

Vuistregel:

*Is er op het grondgebied van uw gemeente een veehouderij aanwezig die een fijn stofemissie heeft die groter is dan **800 kg/jaar**?*

***Of** ligt de veehouderij in een gebied met een hogere achtergrondconcentratie van fijn stof dan **27 µg/m³**?*

Als de emissie en/of achtergrondconcentratie hieraan voldoet, dan moet de veehouderij opgenomen worden in de NSL Monitoringstool.

Gemeenten mogen een veehouderij ook toevoegen als die niet onder deze criteria valt.

Rekenpunt vs toetspunt

- **Rekenpunt:** per veehouderij opgegeven "te beschermen object" waar de luchtkwaliteit doorgerekend wordt

- **Toetspunt:** unieke rekenpunten buiten de inrichting van bedrijven.

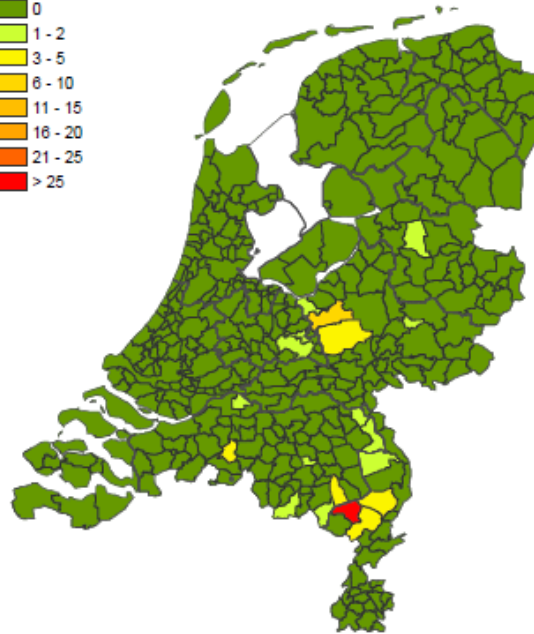
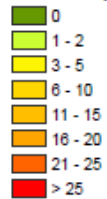

Overschrijdingsgebieden

PM₁₀ veehouderijen > 35 dagen in 2014

Aantal toetslocaties buiten een terrein van inrichting waarbij het aantal overschrijdingsdagen PM₁₀ > 35 dagen per gemeente inclusief zeezoutaf trek

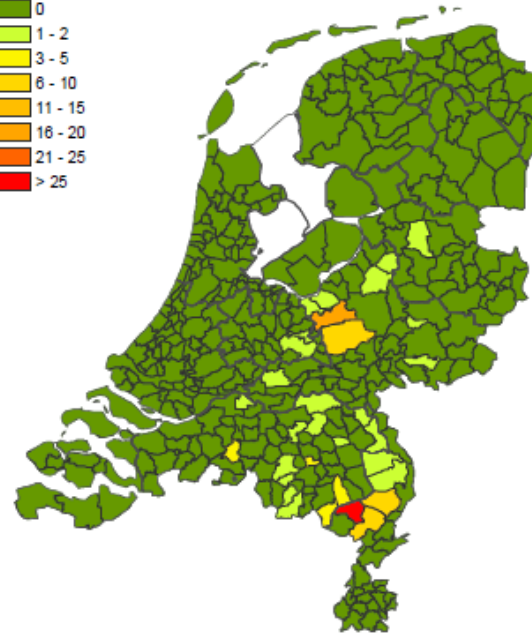
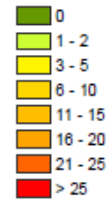
Aantal toetspunten

PM₁₀ veehouderijen > 30 dagen in 2014

Aantal toetslocaties buiten een terrein van inrichting waarbij het aantal overschrijdingsdagen PM₁₀ > 30 dagen per gemeente zonder zeezoutaf trek

Aantal toetspunten

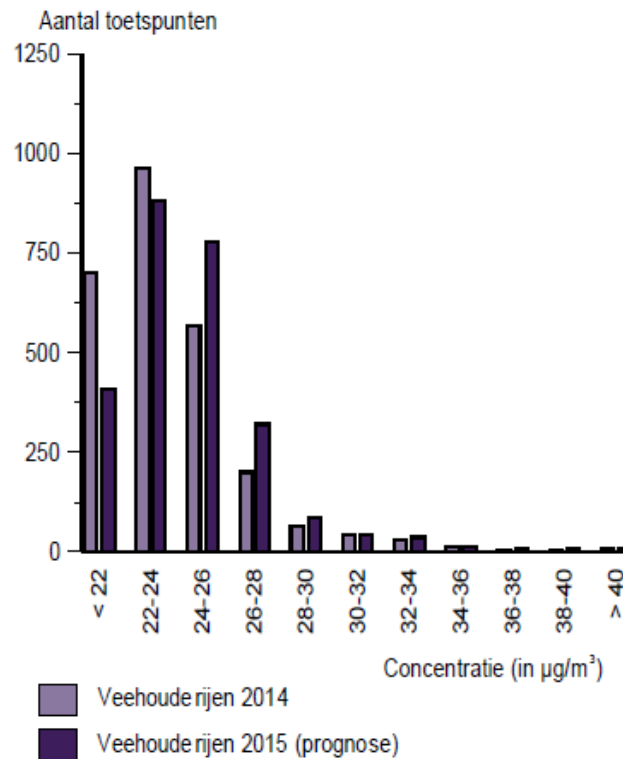

Figuur 9 Fijn stof: aantal toetspunten per gemeente met een overschrijding van de PM₁₀-etmaalnorm in 2014 nabij veehouderijen (links) en met bandbreedte (rechts).

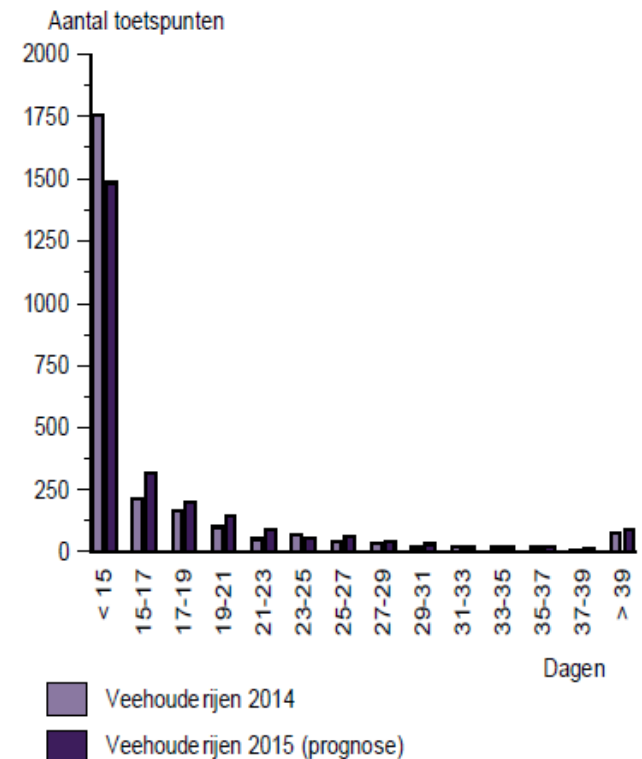

Verdeling van de jaargemiddelde PM10-concentratie (links) en het aantal OVD (rechts)

Totale jaargemiddelde fijn stof concentratie

Aantal overschrijdingsdagen fijn stof

Monitoring 2016 – stand van zaken

- Speciale ronde
 - Toetsjaar NO2 en PM10
 - Derogatie NO2 liep af in 2015

- Wat is de werkelijke situatie in 2015. Zijn doelstelling NSL gehaald?

Monitoring 2016 – Planning

- Maart/april de Monitoringstool 2016 wordt opengesteld voor de actualisatie van gegevens.
- 31 maart Vandaag Bijeenkomst NSL Monitoring veehouderijen.
- 23 mei Monitoringstool sluit; wijzigen niet meer mogelijk.
- Half augustus Concept-rekenresultaten beschikbaar.
- Half september Concept Rapportage beschikbaar.
- Eind rapportage voor kerstreces.

Openstellen van monitoringtool 2016

- Laatste handelingen
 - Overzetten tabellen naar productieomgeving
 - Testen op productieomgeving
- Gebruik tool is gelijk aan vorig jaar
- Volgende stap
 - Feedback aan gemeenten

Feedback aan bevoegd gezag

- Dit jaar een uitgebreide feedback rond opening tool
 - Hulp aan bevoegd gezag
 - De mogelijkheid tot aanpassing
 - Verbetering kwaliteit resultaten
 - Aanpassing in RAV staltypen!

Voorbeelden bevindingen bij uitwerking

- Invoer klopt niet met voorschriften
 - Breedte > Lengte
 - Coördinaten staan op nul
 - Diameter emissiebron is kleiner dan 0.1 m
 -
- Mismatch
 - Coördinaten emissiebron liggen te ver van coördinaten stal
 - Bij rekenpunt ligt geen gebouw (vergeleken met BAG viewer)
 -
- RAV Staltypes!

RAV types veehouderijen

- Jaarlijkse update van RAV staltypes
 - RAV type krijgt subcategorie met bijbehorende emissie factor.

2015		2016	
A 2	86	A 2	
		A 2.100	86

- RAV type subcategorie verdwijnt. Emissie factor verhuisd naar hoofdcategorie.

2015		2016	
D 1.1.1		D 1.1.1	56
D 1.1.1.1	56		
D 1.1.1.2	56		

RAV types veehouderijen

- RAV staltypes krijgen ieder jaar een update in de Monitoringtool
 - Wat zijn de beschikbare staltypen, maar...
- RAV staltypes krijgen geen update in de invoer van de gemeente, omdat
 - Deze bevoegdheid is belegd bij de gemeenten
- **Resultaat:** Emissiefactor wordt niet meer toegekend aan staltype
- Vandaar nu feedback

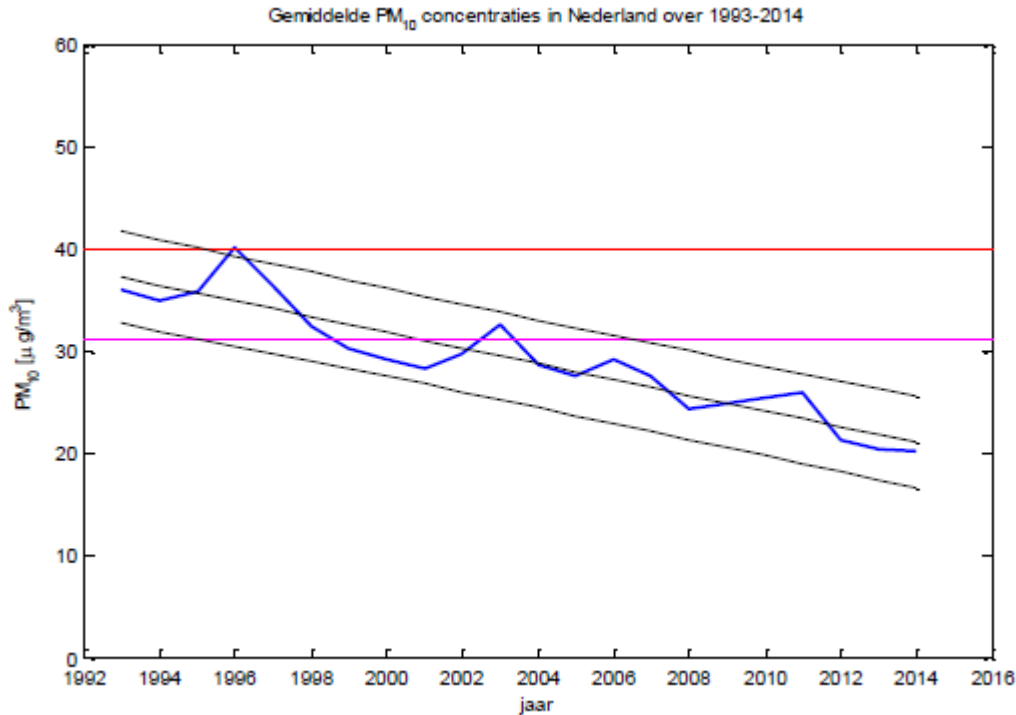

Feedback

- Feedback zal bestaan uit:
 - Constatering
 - Uitleg
 - Mogelijke oplossingsrichting
- Alleen gemeenten met constateringen krijgen feedback
 - Dat betekent niet dat overige gemeenten geen acties moeten uitvoeren
- Feedback in Excel (RAV staltypen) en Word (overige zaken)
- Bevoegd gezag hoeft feedback niet op te volgen

PM10 2015-Wordt de lucht schoner?

De gemeten jaargemiddelde concentratie van fijn stof toont een standvastige afname.

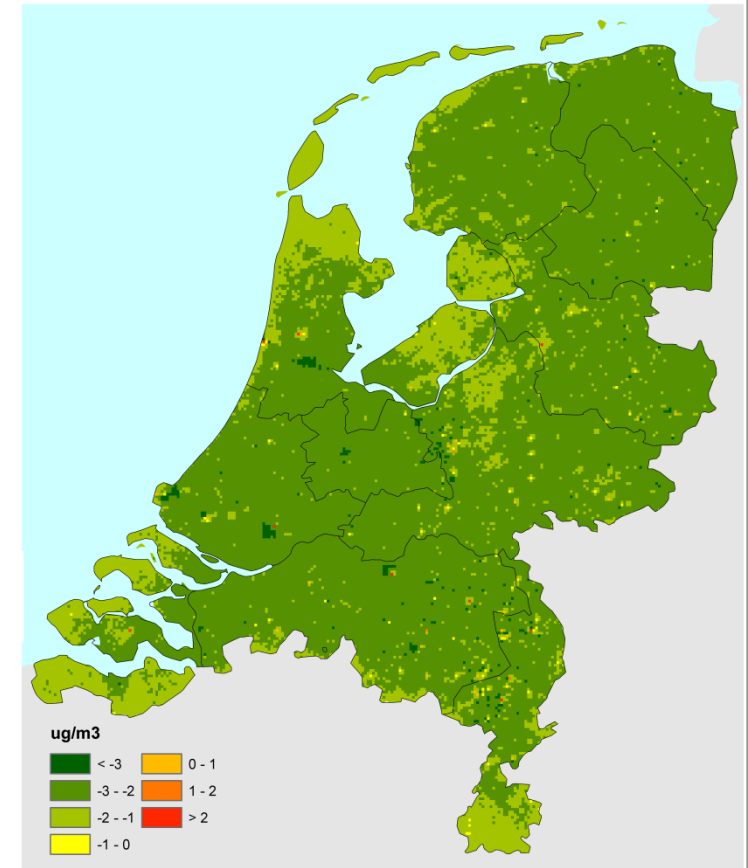

GCN kaart PM10 2015

Vershil 2014 – 2015

Groen = daling
Rood = stijging

Vershil PM₁₀-concentratie 2015 - 2014

Monitoring

De monitoring van het NSL is een jaarlijkse cyclus waardoor de resultaten van jaar tot jaar kunnen variëren, hoofdzakelijk wegens wijzigingen in de generieke gegevens (achtergrond en emissiefactoren), lokale veehouderijgegevens en de locatie van de rekenpunten.

Vragen?

